

Raja- ja merivartiokoulu
Eversti Juha Kivelä

13.2.2026

Eduskunnan hallintovaliokunta

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta

1. Yleistä

Rajavartiolaitos on osallistunut sisäisen turvallisuuden selonteon valmisteluun. Selonteossa on esitetty kattavasti turvallisuusympäristön muutos, joka on pitkäaikainen ja vaikeasti ennakoitavissa. Selonteossa on todettu Rajavartiolaitoksen tehtävät rajaturvallisuuden ja meriturvallisuuden ylläpitämisessä. Rajavartiolaitoksen välitön valmius alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen sekä varautuminen sotilaalliseen maanpuolustuksen tehtävään tukevat välillisesti Suomen sisäistä turvallisuutta.

Rajaturvallisuus- ja meriturvallisuustehtäviin tarvittava toimivaltainen henkilöstö sekä puolustusjärjestelmän tarvitsema päällystö varmistetaan laadukkaalla ja tehokkaalla rekrytointi- ja koulutusjärjestelmällä. Rajavartiolaitoksessa rekrytointi- ja koulutusjärjestelmästä vastaa Raja- ja merivartiokoulu.

2. Raja- ja merivartiokoulu itsenäisenä rajaturvallisuusalan sotilasopetuslaitoksena

Raja- ja merivartiokoulu on itsenäinen, Rajavartiolaitoksen päällikön alaisuudessa toimiva, raja- ja meriturvallisuuteen erikoistunut sotilasopetuslaitos. Raja- ja merivartiokoulu on osa suomalaista sotilasopetuslaitosten verkostoa.

Raja- ja merivartiokoulu antaa perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta Rajavartiolaitoksen henkilökunnalle sekä täydennyskoulutusta yhteistoimintaviranomaisille. Rajavartijan peruskurssi on tällä hetkellä vuoden mittainen ammatillinen koulutuskokonaisuus, joka antaa perusteet vakituisen rajavartijan sotilasvirkaan sekä rajavartiomiehen toimivaltuuteen. Upseerikoulutuksen perusteet annetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa, mutta kaikki upseerikurssit pitävät sisällään Rajavartiolaitoksen upseereille Raja- ja merivartiokoululla annettavia opintoja. Rajavartiomiehen toimivaltuus ja pätevyys Rajavartiolaitoksen sotilasvirkaan saavutetaan kadettien ja rajavartioiden peruskoulutuksessa. Rajavartiomiehen toimivaltuuden ja pätevyyden saavuttamiseen Imatran Immolassa sijaitseva koulutusympäristö luo ainutlaatuisen mahdollisuuden. Samalla alueella toimivat Kaakkois-Suomen rajavartiosto sekä Rajavartiolaitoksen esikunnan teknilliset palvelut muodostavat olennaisen osan Raja- ja merivartiokoulun koulutusympäristöstä.

Opintojen toteuttaminen Rajavartiolaitoksen omassa oppilaitoksessa tukee ja vahvistaa Rajaturvallisuuden ylläpitämistä. Opintoja voidaan nopeasti muokata toimintaympäristön muutoksen mukaisesti ja opiskelijoita voidaan käyttää Rajavartiolaitoksen operatiivisten hallintoyksiköiden lisäresursseina. Peruskoulutuksessa olevat opiskelijat ovat nimitettävissä määräaikaan virkasuhteeseen puolen vuoden opiskelun jälkeen, mikäli Rajavartiolaitoksen operatiivinen tilanne sitä edellyttäisi.

3. Raja- ja merivartiokoulun rekrytointijärjestelmä varmistaa psyykkisesti ja fyysisesti toimintakykyiset oppilaat sotilasviran edellytyksenä olevalle rajavartijan peruskurssille

Raja- ja merivartiokoulu vastaa opiskelijoiden valtakunnallisesta rekrytoinnista. Raja- ja merivartiokoulu testaa rajavartijan peruskurssille hakeutuvien psyykkisen ja fyysisen toimintakyvyn valintakokeiden yhteydessä. Testaus sisältää ulkopuolisten ammattipsykologien yksilö- ja ryhmätestit, Rajavartiolaitoksen henkilökunnan haastattelun sekä fyysisen testin.

Rajavartiolaitoksen upseerit valikoituvat kadettikurssin ensimmäisen vuoden aikana. Raja- ja merivartiokoulu vastaa kadettikurssin aikana tapahtuvasta rekrytoinnista, joka on säännöllistä ja aktiivista osallistumista Santahaminassa tapahtuvaan opetukseen.

4. Rajavartijan peruskurssi luo perustan rajavartiomiehen toimivaltaosaamiselle

Rajavartijan peruskurssin keskeinen opetustavoite on toimivaltuuden saavuttaminen teoriaopintoja seuraavien käytännön harjoitteiden kautta. Suurin osa kurssin opinnoista on rajavartiomiehen toimivaltuuteen liittyviä opintoja. Rajavartijan peruskurssin opetus on mahdollisimman käytännönläheistä ja opittuja taitoja harjoitellaan Immolan realistisessa koulutusympäristössä. Opintojen edistyminen perustuu näyttö- ja teoriakokeisiin, jotka kaikki on läpäistävä.

Lähtökohtana opinnoissa on se, että rajavartiomiehen normaaliajan toimivaltuuksilla vastataan myös normaaliolojen häiriötilanteisiin sekä sitä vaativimpiin ulkoisen turvallisuuden tehtäviin. Pedagogisesti tämä rakennetaan nousujohteiseksi ja johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Opintojen aikana osaaminen varmistetaan harjoituksissa, joissa mitataan sekä sisäisen että ulkoisen turvallisuuden tehtäväosaamista. Raja- ja merivartiokoulun monipuolinen kurssiohjelma varmistaa sen, että koulutukseen saadaan ainutlaatuista monipuolisuutta, osaamista ja vaatavuutta.

5. Raja- ja merivartiokoulun täydennyskoulutusjärjestelmä ylläpitää ja kehittää rajavartiomiesten ammattitaitoa tehtävien ja toimintaympäristön edellyttämällä tavalla

Nopeasti muuttuva Rajavartiolaitoksen toimintaympäristö edellyttää nopeaa mahdollisuutta muokata myös koulutusjärjestelmää. Raja- ja merivartiokoulun täydennyskoulutusjärjestelmä on osoittautunut erittäin hyväksi keinoksi kehittää Rajavartiolaitoksen virkamiesten osaamista ja samalla Rajavartiolaitoksen suorituskkyä toimintaympäristön edellyttämällä tavalla. Raja-

ja merivartiokoulun täydennyskoulutusjärjestelmä rakentuu työelämän tarpeiden, annettujen osaamisvaatimusten ja havaittujen osaamisvajeiden pohjalle. Raja- ja merivartiokoulu kykenee ylläpitämään koulutusjärjestelmää toimintaympäristön vaatimalla tavalla.